

เทศน์เช้า วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๓

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราเป็นชาวพุทธ เวลาเราจะส่งลูกหลานเราไปเรียนต่างประเทศ เพราะเราว่าเราไปเรียนต่างประเทศ เราจะได้วิชาการที่ดีมา เราเป็นชาวพุทธ เขาบอกชาวพุทธ ใช้เวลาสั่งสอนกันจากนิทานปรัมปรา จากการเล่าสู่กันฟัง เพราะว่าเมืองไทยการอ่านหนังสือน้อยมาก แต่ทางตะวันตกเขาอ่านหนังสือเยอะมาก ฉะนั้นเราไปศึกษาปัญญาจากทางตะวันตก ปัญญาอย่างนั้นเป็นปัญญาการดำรงชีวิต ปัญญาอย่างนั้นเป็นวิชาชีพ แต่ปัญญาในทางพุทธศาสนา มันเป็นปัญญาที่จะรู้คั่นเรานะ

ดูห่วงโซ่ทางอาหารสิ ถ้าห่วงโซ่ทางอาหาร คุณสิ สัตว์ใหญ่มันกินสัตว์เล็ก ปลาใหญ่กินปลาเล็ก นี่สัตว์ใหญ่มันกินแต่สัตว์เล็กเป็นอาหารของมัน เว้นไว้แต่สัตว์ที่กินพืชเป็นอาหาร นั่นห่วงโซ่ของอาหารเขาก็มีของเขา

เวลาห่วงโซ่การดำรงชีวิตของเราละ! เรามีชาติ มีตระกูล เรามีพ่อ มีแม่ เราก็มีห่วงโซ่ของเรา นี่ห่วงโซ่การดำรงชีวิตของเราละ แล้วห่วงโซ่ความคิดละ! เวลาเรามีความคิด ความคิดมันเกิดจากจิตตลอดเวลา ความคิดมันเกิดจากจิต แล้วคนเราคิดเห็นใหม่...?

...คนดีทำความดีง่าย ทำความชั่วยาก...

...คนชั่วทำความชั่วง่าย ทำความดียาก...

คนชั่วมันคิดแต่เรื่องชั่วๆ ไปบอกเรื่องความดีของมัน มันจะคัดค้านของมัน คนดีเขาคิดแต่เรื่องดีนะ คนดีนะ สังคมของคนที่เป็นคนดี เขาว่า เอ๊ะ! ทำไมคนเขาคิดกันขนาดนั้นได้ เขาคิดแต่ความชั่วของเขาอย่างนั้นได้ นี่ห่วงโซ่ของความคิดนะ ถ้าความคิดมันเกิดจากขบวนการของความคิด ถ้าเราจับขบวนการของความคิดให้มันเรียบร้อยขึ้นมา ขบวนการของความคิดจัดให้มันเป็นระบบนะ เขาว่าบรรลุมรรณนะ นี่ใช้ปัญญาไง

โธ่! ตรัสรู้ธรรม... พระอรหันต์... นิพพานนะ... ห่วงโซ่ความคิดนะ ถ้าห่วงโซ่ความคิดก็ขบวนการของเขา เขาควบคุมการของเขา เขาจัดขบวนการความคิดของเขา พอขบวนการของความคิดมันเรียบร้อยขึ้นมาก็เท่านั้นนะ

พุทธศาสนายังไม่เกิดเลย พุทธศาสนาเกิด คูลี เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ เห็นใหม่ ออาหารดาบส อุทกดาบสว่า “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้สมบัติ ๘ ได้เท่าเรา ได้สมบัติคือทำความสงบของใจ ห่วงโซ่ทางความคิดควบคุมได้หมดเลย มีความรู้สึกเหมือนเรา สอนได้เลย เป็นอาจารย์ บรรลุธรรมแล้ว”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “ไม่เอา” เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสรู้ธรรมขึ้นแล้ว กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อใดๆ ทั้งสิ้น ให้เชื่อความสุข ความทุกข์ของเรา มันจริงหรือเปล่า นี่ว่าบรรลุธรรมๆ นี่ ขบวนการความคิดเราควบคุมได้แล้วนี่ เราบรรลุธรรมนะ จริงหรือเปล่า...?

นี่มันยังสงสัยไง จริงๆ แล้วมันยังสงสัย แต่สังคมนั่นอ่อนแอ พอสังคมนั่นอ่อนแอ ขบวนการความคิดที่จัดเรียบร้อยแล้ว เราอยู่ในสังคม กระแสสังคมไง นี่เวลาเข้าสังคม ยืนยงกัน ว่างๆ เหมือนเรานี้ เราก่อนาคามี... คุณก็เป็นอนาคามี... ทำไมเป็นอนาคามีล่ะ ...?

ก็ว่างๆ ใจ นี่ว่างๆ นี่เป็นอนาคามี ด้วยความคิดของเขาเห็นใหม่

ห่วงโซ่ของกรรม กิเลสกระทำ เห็นใหม่ ถ้าห่วงโซ่ของกรรมมันมีอยู่นะ คูลี ถ้ากรรมยังไม่สิ้นสุด ดูเราสังเกตได้ใหม่ เวลาเขามีเวรมีกรรมต่อกัน เขามีการกระทบกระทั่งกันมาก มันก็ต้องจำทนกันไป เวลามันหมดเวรหมดกรรมนะ เอ้อ...เลิกกันที มันแยกได้นะ แต่ถ้ายังไม่หมดเวรหมดกรรม มันยอมจำนนนะ... มันยอมจำนนอย่างนั้น... เอ๊ย! เราก็มอง เอ๊ะ! ทำไมเขายอมรับเหตุกันอย่างนั้น แต่นั่นคือกรรมนะ เวลากรรมมันให้ผลนั้นวิบาก ผลของมัน

ถ้าผลของมันเกิดสภาวะแบบนั้น จิตใจมันคิดไม่ได้ จิตใจมันยอมรับสภาวะแบบนั้น แต่ถ้าเวลาหมดเวรหมดกรรมนะ นี่ปัญญามันแล่น มีเหตุมีผล เหตุผลทาง

วิทยาศาสตร์ไง เหตุผลทางโลกเห็นใหม่ เหตุผลที่ว่าวิทยาศาสตร์ๆ นี้ แต่มันมีกรรมนะ กรรมคือความชอบ กรรมคือความสัมพันธ์ของจิต จิตมันมีความสัมพันธ์กัน มีความคู่คี่กัน มีการยอมรับกันนี้ มันเป็นผลของกรรม แล้วผลของกรรม ถ้าเวลาภาวนากัน นี่!ผลของกรรม ถ้าผลของกรรม... ภาวสภาวะ

กรรมมันอยู่ที่ไหน...? จิตนี้เกิดมาที่ไหน...?

ถ้าจิตมันเกิดจากไหนเห็นใหม่ ถ้าจิตสงบเข้ามา ทำความสงบของจิตเข้ามา จิตมันสงบถึงตัวของจิต นี่สมถกรรมฐาน มีฐานที่ตั้งแห่งการงาน เรามีถิ่นกำเนิดนะ นี่ชนชาติใด ภาษาใด มีชนชาติ เชื้อชาติสิ่งใด ทะเบียนบ้านนี่จดไว้หมดเลย

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่มีมันเกิดขึ้นมาจากใจ มันเกิดมาจากไหน ขบวนการของความคิด มันเป็นขบวนการของสัญชาตญาณ ขบวนการของความคิด ขบวนการของการเกิดเป็นมนุษย์ การเกิดเป็นมนุษย์นี่...เกิดเป็นมนุษย์ พบพระพุทธศาสนา...พุทธศาสนา สอนที่ไหน...? พุทธศาสนาสอนทำความสงบของใจ

ถ้าความสงบของใจนี้ “ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต”

ถ้าจิตสงบเข้ามาเห็นภวสภาวะ เห็นภพ เห็นสัมมาสมาธิ เห็นพุทธะ พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน แล้วผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ทำอย่างไรต่อไป ขบวนการของมันจะกลับเข้ามาทางขบวนการของกรรม กรรมที่มันสะสมมาที่หัวใจนี้ ผลของกรรม ห่วงโซ่ของมันนี้

คูลี บุพเพนิวาสานุสติญาณ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าย้อนอดีตชาติไป บุพเพนิวาสานุสติญาณสิ่งที่กำเนิดมาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ไง พระโพธิสัตว์เห็นใหม่ ทำมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย สะสมมาๆ สะสมมาเป็นจริตนิสัย เป็นพันธุกรรมทางจิต ถ้าจิตนี้พันธุกรรมของมัน มันมีเชื้อมีใจของมัน รากแก้วไม่ได้ถอดขึ้นมา ไม่มีวันจบ! มันเป็นไปไม่ได้! สิ่งที่มีมันเป็นไปไม่ได้ ถ้ารากแก้วเอ็งไม่ถอนขึ้นมา แล้วถอนรากแก้วที่ไหน

ที่ว่างๆ ...ท่านก็อนาคามี... เราก็ออนาคามีด้วยกันเห็นใหม่ ทำไมถึงเป็นอนาคามีละ...? ก็มันว่างๆ ...แล้วถ้าไม่เป็นอนาคามีละ ก็คิดเอานี่... มันจบ มันหาไม่เจอนะ มันรู้คั่นแล้วมันว่างหมดเลย มันหาอะไรไม่เจอนะ ไร้เคียงสามารถ!

การไร้เดียงสา แล้วเวลาพุทโธๆ เพราะเขาไม่เคยทำพุทโธ เพราะพุทโธๆ เห็นใหม่ เวลาหลวงตาท่านพูด “พุทโธคำเดียว สะเทือนสามโลกธาตุ” กามภพ รูปภพ อรูปภพ สะเทือนหมดเลย สะเทือนเพราะอะไร สะเทือนเพราะหัวใจ เวลาจิตมันไปเกิด นี่ผลของวิญญูะ กามภพ รูปภพ อรูปภพ นี่ใครไปเกิด...ก็จิตนี้ไปเกิด พอจิตนี้มันไปเกิด จิตนี้มันไปเกิดทุกภพ พอจิตมันไปเกิดทุกภพ มันสะเทือนถึงพุทโธ สะเทือนถึงหัวใจ

ถ้าสะเทือนถึงหัวใจเห็นใหม่ นี่พุทโธสะเทือนสามโลกธาตุ พุทโธๆ แต่ของเราพุทโธนี้ พุทโธเราไม่สะเทือนอะไรเลย... เพราะอะไร...? เพราะเราไปพุทโธที่สัญญาใจ เราต้องฝึกฝนขึ้นมาเห็นใหม่

เราเห็นลูกหลานเราใหม่ ลูกหลานเรามา เราก็พามาวัด มาสนุกครีกครั้งของมัน มันมีความอบอุ่นของมัน นี่เขาจับได้แค่นี้ใจ เด็กรับได้แค่นี้ เด็กมีความสุขแค่นี้ เด็กมาวัดมาวาแล้วนี่ มันคุ้นชินกับวัด เข้าวัดไม่เก้อ ไม่เคอะ ไม่เขิน ชวนไปวัดก็ไปวัดนะ เด็กไม่เคยไปวัดไปวาเลย จนเฒ่าจนแก่ ชวนไปวัดไม่กล้าไปนะ กลัวไปแล้วทำไม่ถูก

นี่ก็เหมือนกัน พุทโธของเรานะ พุทโธเด็กๆ มันก็ต้องพุทโธไปก่อน คนไม่เคยเข้าวัดเลยนะ เก้อๆ เขินๆ ทำอะไรก็ไม่ถูก จับต้องสิ่งใดก็ไม่ถูก แต่เด็กของเรานี้ เราพาเข้าวัดเข้าวาของเราแล้วนี่ มันวังน่าน้ำเลย มันรู้เลยจะไปนั่งตรงไหน จะไปกินที่ไหน จะไปเก็บล้างที่ไหน

นี่ก็เหมือนกัน มันยังไม่ได้เริ่มต้นพุทโธๆ ก็พุทโธไปก่อน พุทโธๆ เริ่มต้นในการฝึกฝนมันต้องมีเริ่มต้นจุดสตาร์ทของมันไปก่อน พุทโธๆ พุทโธ จนมันเข้าไปสู่จิตพุทๆๆ พุท...ไม่ออกเลย เพราะพุทโธมันเป็นสัญญา พุทโธมันเกิดจากจิต เพราะเรานี้ก็พุทโธๆ มันจึงเกิดขึ้นมา นี่สะเทือนสามโลกธาตุ สะเทือนถึงหัวใจ

ถ้าเรานี้กจนตัวมันเป็นพุทโธ มันนึกไม่ได้หรอก นี่ถ้ามันนึกไม่ได้ เขาถึงจะไม่สบประมาทพุทโธใจ ถ้าคนพุทโธเข้าไปถึงหัวใจแล้วจะไม่กล้าพูดว่าพุทโธทำไม่ได้... พุทโธตัวแข็ง... พุทโธนี่มันเป็นสมณะ... พุทโธไม่มีปัญญา... ไอ้พวกพุทโธนี้ ไอ้พวกโง่เง่าแต่ตุน... ไอ้ใช้ปัญญาที่สุดยอดเลยนี่ แต่ไม่รู้ว่าเป็นปัญญากิเลสนะ

นี่เหตุที่พุดออกไป เหตุที่ขัดแย้งออกไปนี้...สงสาร! สงสารสังคม! สงสารสัตว์โลก! สัตว์โลกมันไม่ได้รับข้อมูลทางเดียว ต้องมีข้อมูลอีกทางหนึ่ง ถ้าไม่มีข้อมูล ไม่มีเหตุมีผล คนพุดก็คนบ้าไป คนบ้านะ! ไปพุดคิดเทียบคนอื่นโดยไม่มีเหตุมีผล ไม่มีหลักมีเกณฑ์นี้ คนนั้นเป็นคนบ้า ยิ่งใครพุดออกไปนะ...

คูสิ เวลาพุดนะ เป็นเจ้านายคำพุดไซ้ใหม่ พอพุดออกไปคำพุดเป็นเจ้านายเราแล้ว เพราะเราพุดออกไปแล้ว มีหลักมีเกณฑ์แล้วก็เอาถ้อยส่งสลิ ว่ามันไปว่ากล่าวใคร มันพุดเรื่องอะไร มันพุดเรื่องสังกรรม สังกรรมเป็นสาธารณะ

สังกรรม! ดูกรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสิ “ผู้ใดเห็นกรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต” เห็นใหม่ ผู้ใด จิตดวงใด ผู้กระทำคนใด ผู้ใดเห็นใหม่ เสมอภาคมากนะ ไม่ใช่เจาะจงใครเลย ผู้ใด ใครก็ได้ที่มีความรู้สึก... ใครก็ได้ที่มีศรัทธา... ใครก็ได้ที่มีความมั่นคงของใจ... แล้วใครคนนั้น ทำเพื่อประโยชน์คนนั้นขึ้นมา แล้วถ้าประโยชน์จริงขึ้นมาเห็นใหม่ มันพิศูจน์ได้

นี่คนพุดออกไปมีแต่เสียกับเสีย เพราะอ้าปากไปแล้วนะ เขาเอาไปส่งถ้อยส่งถ้อยแบบนี้ พุดด้วยอารมณ์รุนแรง พุดด้วยความโกรธ กรรมะผ่านความโกรธมามันจะเป็นกรรมะได้อย่างไร นี่กรรมะผ่านความโกรธ ความโลภ ความหลงมา กรรมะผ่าน...

แต่เวลาจิตมันอยู่ในอวิชชา มันพุดออกมา มันบอกว่าไม่ได้ผ่านความหลงเลย ผ่านด้วยกิริยามารยาทที่สำรวมเรียบร้อย มารยาทสังคม อู้ฮู! สวยงามมาก พุดออกมาด้วยกรรมะนะ กรรมะสงบเสงี่ยมนะ แต่ไม่รู้ว่อวิชชาเต็มหัวใจ

แต่พลังของกรรม! พลังของกรรมที่มันใสสะอาดของมันนะ เวลาพลังของมันๆ ต้องการผลประโยชน์ของมัน พลังของกรรมนี้ คูสิ เวลาเกิดพายุ เราใช้พลังงานของแสงอาทิตย์เพื่อความอบอุ่นของเรา เวลาพายุสุริยะมานี้ เวลามันปล่อยแสงกัมมันตภาพรังสีออกมา นี้ มันทำลายโลกหมดเลย สิ่งนี้ก็เหมือนกัน สิ่งที่ว่าเราใช้ปัญญาของเราๆ นี้ เวลาพายุสุริยะมันเกิดขึ้นมานะ มันทำลายหมดคนนะ มันทำลายทุกอย่างเลย

แต่ถ้าเวลาครูบาอาจารย์ของเราเห็นไหม ดวงอาทิตย์นั้นโดนทำลายแล้ว ดวงอาทิตย์นั้นคือภวาสวะ คือภพ คือตัววิชชา ได้ทำลายพลังงานนั้นหมดแล้ว แล้วแสงที่มันออกมาเนี่ย แสงโดยธรรมชาติเนี่ย แสงอย่างนี้มันเป็นแสงของธรรม

แต่พายุสุริยะนั้นเกิดขึ้นมาได้ไม่ได้ เกิดขึ้นไม่ได้เพราะอะไร เพราะมันไม่มีภวาสวะ มันไม่มีภพ มันไม่มีสิ่งต่างๆ มันไม่มีโทษใจ แต่ถ้ามันเกิดนุ่นนวนๆ เวลาเกิดพายุสุริยะขึ้นมาเนี่ย ไม่มีอะไรเหลืออะ จักรวาลนี้หมดเลย

จักรวาลนี้เห็นไหม จิตก็คือจิตหนึ่ง จิตหนึ่งก็จักรวาลหนึ่ง จิตหนึ่งก็เกิดตาย! เกิดตาย! ในวัฏฏะหนึ่ง นี้สะท้อนสามโลกธาตุ เวลามันเข้าไปทำลายมันรู้มันเห็นของมัน มันเป็นความมหัศจรรย์นะ นี้! ธรรมะ ธรรมะมันมีเหตุมีผล ธรรมะมีที่มาที่ไป ธรรมะนี้เป็นของใคร เราเป็นสาวก สาวกะ ธรรมะนี้เป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าเราเคารพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นไหม หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์เคารพมาก เคารพเพราะอะไร เคารพว่าสิ่งนี้มันเหมือนเราเลย

เราชะกระหายน้ำมาก เราจะเป็นจะตายไม่มีอาหารจะกิน เราไปในป่าในเขา แล้วไปเจอผลไม้ ไปเจอแหล่งน้ำ ไปเจอสิ่งต่างๆ เราเคารพที่นั่นไหม เรากตัญญูกับป่าไม้นั้นไหม นี่ก็เหมือนกัน เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าของศาสนา วางธรรมและวินัยนี้ไว้ แล้วเราเกิดมาเป็นสาวก สาวกะ เราได้มารื้อมาค้น เราได้ประโยชน์จากธรรมและวินัยนี้ จะเคารพพระพุทธเจ้าไหม จะกตัญญูไหม จะนอบน้อมต่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไหม

แล้วพุทธะมีค่าไหม... พุทธะต้องมีค่าเว้ย... แล้วพุทธะมีค่าจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาปฏิบัติขึ้นมา พุทธะก็มีคือหัวใจเรานี้แหละ พุทธะคือผู้รู้ ผู้รู้ที่มันไม่หลงไป ผู้รู้ที่มีสติปัญญาของเรา และผู้รู้ที่แก้ไขของเรา นี่มันเป็นประโยชน์กับเราเนี่ย นี่สังฆธรรม สังฆธรรมมันมีเหตุมีผลของมัน มันมีที่มาที่ไป

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ว่า จิตก็ดวงๆ อันนั้นเป็นธรรมที่สะอาดบริสุทธิ์ คือพลังงานที่สะอาดบริสุทธิ์ แต่เราจะเอาพลังงานที่สกปรกของเราไปใคร่ครวญพลังงานที่สะอาดบริสุทธิ์ เราใคร่ครวญไม่เป็นหรอก ฉะนั้นเราต้องทำตัวเราให้มันสะอาดบริสุทธิ์ก่อน แล้วมันถึงจะเหมือนกันอย่างนั้นไง ไม่ใช่ว่า คุณก็

อนาคามี... นั่นก็อนาคามี... ทำไมถึงเป็นอนาคามีล่ะ...? อ้าว! ก็ฉัน..คุณก็ว่างๆ เราก็ว่างๆ เป็นอนาคามีด้วยกัน เขาพูดกันอย่างนี้จริงๆ เขาพูดกันอย่างนี้

แล้วว่างๆ เราก็ทำ เราก็นึกให้ว่างๆ ได้ นั่งอยู่นี้เป็นอนาคามีหมด ไม่มีใครไม่เป็นอนาคามีเลย ก็นึกให้มันว่าง มันก็ว่างทั้งนั้นแหละ แล้วเราได้อะไรล่ะ เราเสียประโยชน์เรานะ นี่เรากำลังใจของเรา พูดนี้เพื่อให้ได้ประโยชน์ พูดเพื่อเตือนสติ แล้วมีเหตุมีผลไปคิดเอา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “อย่าเชื่อ กาลามสูตร แล้วต้องพิสูจน์ตรวจสอบ แล้วความจริงอันนั้นจะเป็นของเรา” เอวัง